

Birkelund L, Dieperink KB, Sodemann M, Lindell JF, Steffensen KD, Nielsen DS. Communicating without a shared language: A qualitative study of language barriers in language-discordant cancer communication. J Health Commun. 2024 Jan 31:1-13. doi: [10.1080/10810730.2024.2309357](https://doi.org/10.1080/10810730.2024.2309357)

Sprogbarrierens konsekvenser i mødet med patienter med kræft og begrænset dansk

Af Lisbeth Birkelund. Sprogunderviser, Cand.mag. i engelsk og nordisk sprog og litteratur, Ph.d.-studerende, Geriatrisk Forskningsenhed, Klinisk Institut, Syddansk Universitet & Geriatrisk Afdeling, Odense Universitetshospital, lisbeth.birkelund@rsyd.dk

Introduktion

Vi bruger sproget til at opnå forståelse, og sprogbarrierer kan derfor få alvorlige konsekvenser for mennesker med alvorlig sygdom og begrænset dansk.

Selvom flere internationale studier peger på en decideret sprogbaseret ulighed i sundhed, pleje og behandling, er kommunikationen mellem sundhedsprofessionelle og patienter med etnisk minoritetsbaggrund og kræft et underudforsket område.

Formål

At undersøge kommunikation, der finder sted mellem patienter med begrænsede danskkundskaber og klinikere på to af landets kræftafdelinger. Fokus var særligt på, hvordan de sproglige barrierer påvirkede patientinddragelse og beslutningstagning.

Metode

Med en fænomenologisk-hermeneutisk tilgang blev der lavet deltagerobservation af i alt 18 kliniske møder, herunder såvel lægesamtaler som kemo- og immunterapi-behandlinger.

Lydoptagelser af den observerede kommunikation blev efterfølgende transskriberet og analyseret sammen med håndskrevne feltnoter.

Resultater

På baggrund af analysen blev følgende tre temaer identificeret: 1) Misforståelser og usikkerhed som et grundvilkår, 2) Tidens betydning for patientinddragelse og 3) Ulige fordelte roller og

(mis)kommunikationsansvar. Resultaterne viser, hvordan professionel tolkning ikke kunne udrydde miskommunikation, men var afgørende i forhold til at kunne komme frem til en forståelse.

Organisatoriske forhold forbundet med tolkning og øget tidspres begrænsede patientinddragelsen.

Uden professionel tolkning fik patienternes pårørende et massivt ansvar for kommunikationen. Når der heller ikke var nogen dansktalende pårørende til stede, blev både lægernes og sygeplejerskernes etiske dilemmaer væsentligt øget sammen med risikoen for fejl.

Konklusion

Sprogbarrierer har ikke kun konsekvenser for patienten, der ikke taler dansk, men for alle dem, der deltager i kommunikationen.

Implikationer for praksis

Studiet viser helt konkret, hvordan sprogbaseret ulighed kommer til udtryk i klinisk praksis og kan således bruges i indsatser rettet mod at reducere social ulighed i sundhed, pleje og behandling.

Projektet er støttet af Klinisk Institut, Syddansk Universitet, Odense Universitetshospital og Østifterne.